

Schubertíada

30a edició

Estimaràs la música

Da tritt der Zwerg zur Königin, mag binden
Um ihren Hals die Schnur von roter Seide,
Und weint, als wollt' er schnell vor Gram erblinden.

Llavors va el nan cap a la reina i comença a lligar,
al voltant del seu coll, una cinta de seda roja,
i plora, com si volgués quedar-se cec per la pena.

Der Zwerg

Franz Schubert | Matthäus von Collin

Dilluns 22 d'agost de 2022

Johannes Martin Kränzle, baríton
Hilko Dumno, piano

Lieder i balades de Loewe, Schumann,
Schubert, Wolf i Klein

"Tots ells foren entusiastes seguidors de Schubert, i a través d'ell tots junts vàrem esdevenir amics i germans. Fou un temps bell i inoblidable."

Josef von Spaun

Records de la meva relació amb Franz Schubert

Schubertiada
Vilabertran

Johannes Martin Kränzle, baríton Hilko Dumno, piano

Lieder i balades de Loewe, Schumann,
Schubert, Wolf i Klein

Dilluns 22 d'agost,
20:30 h

Canònica de Santa
Maria de Vilabertran

17' **CARL LOEWE** (1796 — 1869)

Herr Oluf, op. 2/2 (1821)

Odins Meeresritt, op. 118 (1851)

Edward, op. 1/1 (1818)

ROBERT SCHUMANN (1810 — 1856)

5' Belsatzar, op. 57 (1840)

FRANZ SCHUBERT (1797 — 1828)

5'20" Der Zwerg, D. 771 (1823)

— PAUSA —

13' **HUGO WOLF** (1860 — 1903)

Selbstgeständnis, M. 52 (1888)

Bei einer Trauung, M. 51 (1888)

Der Tambour, M. 5 (1888)

Zur Warnung, M. 49 (1888)

Abschied, M. 53 (1888)

RICHARD RUDOLF KLEIN (1921 — 2011)

24' **Zwölf Lieder nach alten jiddischen Weisen** (1985)

Die alte Kasche

S'is nit do kajn Nächtn

Rois, Rois wie wait bist du?

Kudaj jiddisch?

Is gekommen der Vetter Nossn

Sog mir, du schejn Mejdele

Bist du mit mir brojges?

Dennoch frejlich

Er soll lebn!

Der Rebbe tanzt

A Chasn oif Schabbes

Der Opschijd

www.schubertiada.cat

Johannes Martin Kränzle, baríton

Nascut a Augsburg, va estudiar violí i direcció de teatre musical, i després d'estudiar cant amb Martin Gründler a Frankfurt va cantar les primeres òperes a Dortmund, Hannover i l'Òpera de Frankfurt. S'ha convertit en un dels barítons especialitzats en papers de caràcter més importants de la seva generació. Actua regularment als principals escenaris com els festivals de Salzburg, Bayreuth, Bregenz, Glyndebourne i Lucerna o els teatres d'òpera de Londres, París, Milà, Madrid, Zuric, Ginebra, Berlín, Munic, Hamburg, San Francisco o Nova York. El baríton es dedica regularment a fer recitals i cantar oratoris. El 1997 la seva òpera de cambra *Der Wurm* va ser guardonada amb un premi i es va estrenar en la competició de composició a Berlín. Des de 2016 la seva última composició, *Lieder um Liebe*, ha estat interpretada en nombroses ocasions a Alemanya i a l'estranger.

Debuta a la Schubertiada.

Hilko Dumno, piano

Hilko Dumno és professor de lied a la Hochschule für Musik und darstellende Kunst de Frankfurt, on va ser alumne després d'estudiar piano a la Hochschule für Musik de Detmold. Els artistes amb els quals treballa regularment per tota Europa inclouen Christoph Prégardien, Hedwig Fassbender, Julia Kleiter i Johannes Martin Kränzle. Ha actuat al Festival Schleswig-Holstein, la Schubertiade Schwarzenberg, el Festival de Música de Dresden, el Festival de Lucerna, el Festival Amadeus de Ginebra i l'Òpera de Frankfurt. Els seus èxits artístics estan documentats amb enregistraments a les emissores de ràdio NDR, Hessische Rundfunks i Radio Suisse Romande i amb diversos CD com "Songs of Love and Death" amb Hedwig Fassbender, *l'Italianisches Liederbuch* amb Christoph Prégardien i Julia Kleiter i l'elogiat "Das ewige Rätsel" amb Johannes Martin Kränzle.

Aquest és el tercer concert de Hilko Dumno a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2016.

Relatos fantásticos, canciones de humor

Yolanda Quincoces

Musicóloga

La balada, canción de carácter narrativo y dramático, fue un género frecuentado por Loewe, Schubert o Schumann, que se sirvieron de estos cuentos fantásticos en miniatura empleando toda su habilidad para ilustrar musicalmente cada personaje y cada contraste. Autores posteriores, como Hugo Wolf o Richard Rudolf Klein, utilizaron métodos similares en sus canciones llenas de humor y seriedad a partes iguales.

Si hay un compositor que haya destacado en el género de la balada, ese es sin lugar a dudas **Carl Loewe**. De pequeño escuchaba atento de boca de su madre cuentos y leyendas nórdicas que después supo ilustrar magistralmente, creando pequeñas obras dramáticas en las que un solo cantante asume los roles de un narrador y varios personajes. Criaturas fantásticas pueblan estos relatos a menudo macabros en los que Loewe se movía como pez en el agua.

De entre sus alrededor de doscientas baladas, *Edward* ostenta el número 1 de su opus 1 (1818). Esta interesante pieza de juventud compuesta sobre un texto de Johann Gottfried Herder expone a la perfección las características del género: composición desarrollada en función del texto, acompañamiento y perfil vocal cambiante para ilustrar cada personaje y momentos de pausa o de tensión que interrumpen el devenir musical con fines dramáticos. Es el caso de la confesión del parricidio por parte del protagonista y la maldición final hacia su madre, su interlocutora, por haber sido la mente del crimen.

Tres años más tarde, Loewe volvería a Herder en *Herr Oluf*, op. 2/2 (*El señor Oluf*, 1821), una pieza que nos recuerda en muchos sentidos a su versión del *Erlkönig* de Goethe (quien escribió el célebre poema inspirado precisamente por *Herr Oluf*). La noche anterior a su boda, el señor Oluf cabalga por el bosque cuando se encuentra con una fiesta de elfos. Tras rehusar bailar con la hija del rey, ésta, furiosa, le golpea en el corazón con tanta fuerza que Oluf vuelve a casa moribundo. Solo tiene tiempo de relatar a su madre lo sucedido antes de que la novia lo encuentre ya sin vida.

Con el mismo protagonista, *Odins Meeresritt*, op. 118 (*La travesía por el mar de Odín*), basada en un poema de Schreiber de tema mitológico, es ya una obra de madurez, compuesta en 1851. Una extraña figura encapuchada llega en plena noche a casa del herrero Oluf pidiendo una herradura para su montura. Un misterioso poder emana del desconocido, que acabará revelándose como el mismo Odín.

También **Schumann** empleó el género de la balada con frecuencia, como atestiguan sus cuatro volúmenes de *Romanzen und Balladen* escritos en el prolífico año de 1840, conocido como *Liederjahr* (año de las canciones). *Belsatzar*, op. 57 fue igualmente fruto de ese extraordinario periodo de inspiración en el que llegó a escribir 138 *lieder*, justificado por algunos autores (como Jürgen Thym) por su esperado matrimonio con Clara Wieck, que tuvo lugar ese año tras una larga oposición por parte del padre de ella. Al contrario que la mayor parte de las canciones de Schumann, que el compositor solía agrupar en ciclos y cuadernos, la historia del sacrílego rey babilonio *Belsatzar* se publicó de forma independiente, debido a su extensión (es la más larga de las baladas del compositor) y su carácter épico.

Der Zwerg, D. 771 (El enano, 1822), de **Schubert** nos lleva de vuelta al terreno de las leyendas. La reina contempla las estrellas en la cubierta de un barco. Espera a la muerte, que llegará presta de manos de su amante, el enano, que se venga por el matrimonio de ella con el rey. Evitando los episodios encadenados propios de la balada, el genio de Schubert idearía para este relato un todo unificado por un acompañamiento pianístico en el que los trémolos actúan como hilo conductor. Acompañamiento que, por otra parte, comparte similitudes evidentes con el inicio de su *Sinfonía Inacabada*, compuesta por las mismas fechas.

Fue precisamente refiriéndose a Schubert que, en una carta a Emil Kauffmann del año 1890, **Hugo Wolf** expresaba como, en su opinión, “algunos poemas habían de esperar a la creación de un lenguaje tonal post-Wagneriano antes de que pudieran encontrar una plena realización musical”. Quizá por ello, durante su breve madurez compositiva, Wolf prefirió dedicar sus esfuerzos a unos pocos poetas del pasado en lugar de a sus contemporáneos. De entre sus autores favoritos, fue Eduard Mörike el que le inspiró el mayor número de canciones.

Wolf empezaría a trabajar sobre los textos de Mörike en 1880, encontrando fascinantes sus múltiples tonalidades que van desde los asuntos más serios del alma humana (a cuyo conocimiento contribuyó su oficio de pastor luterano) al humor más irónico. Pero fue en 1888 cuando Wolf dedicó todos sus esfuerzos a la obra de Mörike, componiendo a lo largo de este año sus cincuenta y tres *Mörike-Lieder*. El primero de ellos sería *Der Tambour*, M. 5, la agri dulce fantasía de un joven soldado que imagina a su madre como cocinera del regimiento.

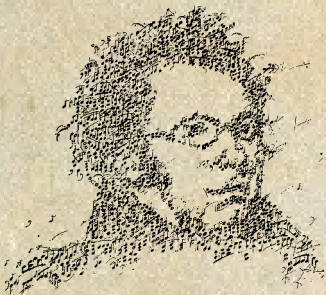
Los otros cuatro lieder aquí seleccionados se encuentran entre los seis últimos del ciclo, de carácter cómico. De entre ellos, *Selbstgeständnis*, M. 52 (Confesión) y *Bei einer Trauung*, M. 51 (En una boda), son canciones breves. La primera es un divertimento sobre las ventajas y desventajas de ser hijo único, mientras que el humor irónico de la segunda esconde un tema más serio, el de los matrimonios de conveniencia (como aquellos que oficiaría Mörike) que empujaban a la infelicidad a una pareja sin amor. Wolf, tan dado a la ironía, escogería para el tema una marcha fúnebre en modo menor.

Zur Warnung, M. 49 (*Como advertencia*), pertenece de nuevo al género de la balada. Un poeta alcohólico intenta sin éxito convocar a la musa de la inspiración. Ésta le dicta palabras sin sentido, una canción dentro de la canción (por lo demás en tono declamatorio) que parodia la Novena de Beethoven. La conclusión es clara: “¡no convoquéis a los dioses estando de resaca!”. Finalmente, en *Abschied*, M. 53 (*Despedida*), Wolf expone todos sus recursos compositivos, todo su nuevo universo tonal post-wagneriano, para hacer una hilarante parodia del oficio de crítico (que por otra parte él mismo ejerció durante años) que termina en un apoteósico vals vienés.

Casi cien años más tarde, el compositor alemán Richard Rudolf Klein escribía sus *Zwölf Lieder nach alten jiddischen Weisen* (*Doce canciones basadas en viejas melodías yiddish*) en solo unos días durante las navidades de 1983, inspirándose en una colección de poemas titulada “Canciones del gueto”. Escritas en idioma yiddish, este grupo de canciones estrenado en 1985 por Johannes Martin Kränzle va de lo humorístico a lo serio, con melodías que nos trasladan a la vida cotidiana de las comunidades judías.

(La Schubertiada ha volgut mantenir el text original de l'autora en castellà)

SCHUBERTIADE

SCHWARZENBERG

del 17 al 25 de juny 2023
del 26 d'agost al 3 de setembre

HOHENEMS

del 27 d'abril a l'1 de maig 2023
del 13 al 16 de juliol / del 4 al 8 d'octubre

RECITALS DE LIED - RECITALS DE PIANO - CONCERTS DE CAMBRA - CLASSES MAGISTRALS

Louise Alder, Marcelo Amaral, Leif Ove Andsnes, Apollon Musagète Quartett, Ilker Arcayürek, Aris Quartett, Armida Quartett, Kit Armstrong, Kristian Bezuidenhout, Ian Bostridge, Renaud Capuçon, Guillaume Chilemme, Helmut Deutsch, Anton Doppelbauer, Julius Drake, Veronika Eberle, Elias String Quartet, Christoph Eß, Till Fellner, Julia Fischer Quartett, David Fray, Sol Gabetta, Michael Gees, Kirill Gerstein, Saskia Giorgini, Matthias Goerne, Filippo Gorini, Patrick Grahl, Clemens Hagen, Julia Hagen, Veronika Hagen, Hagen Quartett, Marc-André Hamelin, Daniel Heide, Nikola Hillebrand, Steven Isserlis, Stuart Jackson, Victor Julien-Laferrière, Mathias Johansen, Lucas und Arthur Jussen, Sharon Kam, Christiane Karg, Alexi Kenney, Katharina Konradi, Tatiana Korsunskaya, Harriet Krijgh, Konstantin Krimmel, Adam Laloum, Dejan Lazić, Leonkoro Quartett, Elisabeth Leonskaja, Igor Levit, Paul Lewis, Michael Lifits, Hans Liviabella, Mandelring Quartett, Malcolm Martineau, Mischa Meyer, Sabine Meyer, Joseph Middleton, Minetti Quartett, Regula Mühlemann, Daniel Müller-Schott, Daniel Ottensamer, Pavel Haas Quartett, Mauro Peter, Francesco Piemontesi, Alois Posch, Marco Postinghel, Christoph Prégardien, Quatuor Ebène, Quatuor Modigliani, Josef Reif, Sophie Rennert, Fatma Said, Valerie Schatz, Matthias Schorn, Andrè Schuen, Schumann Quartett, Marie Seidler, Connie Shih, Baiba Skride, Friedrich Thiele, Ivan Vukčević, Dominik Wagner, Manuel Walsler, Antje Weithaas, Jörg Widmann, William Youn

Informació i venda d'entrades

Schubertiade GmbH, P. O. Box 100, 6845 Hohenems, Austria
Tel +43/(0)5576/72091, Fax +43/(0)5576/75450, Email: info@schubertiade.at

www.schubertiade.at

AGRAÏMENTS

Col·laborador principal

B Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Amb l'ajut de

Diputació de Girona

 GOBERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE CULTURA Y DEPORTE

 inaem
INSTITUTO NACIONAL DE ARTES ESCÉNICAS Y LA MÚSICA

 Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

Castelló d'Empúries

Ajuntament de Vilabertran

Amb el patrocini de

Vilajuïga
L'AIGUA VIBRANT

Damm
Fundació

Gràcies a

Audi
Autopodium
Girona · Olot · Figueres · Lloret de Mar

el motel
Hotel Empordanès
Figueres

 CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

 EMPORDÀ TURISME
CATALUNYA-COSTA BRAVA

 aie
ARTISTAS INTERPRETES O ESCRITORS

AVINYONET DE
PUIGVENTÓS
AJUNTAMENT

Mitjà col·laborador

33 Cat **m**úsica
 CATALUNYA
RÀDIO

En col·laboració amb

Liederabend · Nord Produccions i Events · Parròquia de Santa Maria de Vilabertran

Partners internacionals

Liedzentrum Heidelberg · Schubertiade · Der Lyrische Salon Weimar

PROBERS CONCERTS

© Daniela Reile

Konstantin Krimmel, baríton
Wolfram Rieger, piano
José Vicente Castelló, trompa

Lieder de Schubert i Loewe

→ **Dimecres 24 d'agost, 20:30 h**
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

© Elisa Okazaki

Juliane Banse, soprano
Wolfram Rieger, piano
Konstantin Krimmel, baríton

Lieder de Brahms i Schumann

→ **Dijous 25 d'agost, 20:30 h**
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

Venda d'entrades
www.schubertiada.cat

Col·laborador principal

B Sabadell
Fundació

Amb el suport de

Organitza

www.schubertiada.cat

Schubertiada

Vilabertran

Dilluns 22 d'agost de 2022
20:30 h
Canònica de Santa Maria
de Vilabertran

Johannes Martin Kränzle, baríton
Hilko Dumno, piano

CARL LOEWE
(1796 — 1869)

Johann Gottfried Herder (1744 — 1803)

Herr Oluf

Herr Oluf reitet spät und weit,
Zu bieten auf seine Hochzeitleit.

Da tanzten die Elfen auf grünem Strand,
Erkönigs Tochter reicht ihm die Hand:

“Willkommen, Herr Oluf, komm tanze mit mir,
Zwei göldene Sporen schenke ich dir.”

“Ich darf nicht tanzen, nicht tanzen ich mag,
Denn morgen ist mein Hochzeittag.”

“Tritt näher, Herr Oluf, komm tanze mit mir,
Ein Hemd von Seiden schenke ich dir,”

Ein Hemd von Seiden so weiss und fein,
Meine Mutter bleicht's mit Mondenschein.”

“Ich darf nicht tanzen, nicht tanzen ich mag,
Denn morgen ist mein Hochzeittag.”

“Tritt näher, Herr Oluf, komm tanze mit mir,
Einen Haufen Goldes schenke ich dir.”

“Einen Haufen Goldes nähme ich wohl,
Doch tanzen ich nicht darf noch soll.”

“Und willst du, Herr Oluf, nicht tanzen mit mir,
Soll Seuch' und Krankheit folgen dir.”

Sie tät ihm geben einen Schlag aufs Herz,
Sein Lebtag fühlt er nicht solchen Schmerz.

Drauf tät sie ihn heben auf sein Pferd:
“Reit hin zu deinem Fräulein wert!”

El senyor Oluf

El senyor Oluf cavalca tard i lluny,
per convidar els amics al seu casament;

Els elfs ballen a la platja verda,
la filla del rei dels verns li allarga la mà:

“Benvingut, senyor Oluf, vine a ballar amb mi,
i et regalaré tres espores daurades.”

“No haig de ballar, no vull ballar,
car demà és el dia del meu casament.”

“Acosta't, senyor Oluf, i balla amb mi,
i et regalaré una camisa de seda.

Una camisa de seda molt blanca i fina,
La meva mare la destenyí amb la llum de la lluna.”

“No haig de ballar, no vull ballar,
car demà és el dia del meu casament.”

“Acosta't més, senyor Oluf, i balla amb mi,
i et regalaré una pila d'or.”

Agafaré gustós una pila d'or,
però no em puc permetre ballar.”

“Si tu, senyor Oluf, no vols ballar amb mi,
les epidèmies i malalties et perseguiran.”

Ella li donà un cop al cor tan fort,
que en tota la seva vida no havia sofert tant dolor.

Ella el col·locà damunt del seu cavall:
“Torna a la teva valuosa noia!”

Und als er kam vor Hauses Tür,
Seine Mutter zitternd stand dafür.

“Sag an, mein Sohn, und sag mir gleich,
Wovon du bist so blass und bleich?”

“Und sollt ich nicht sein blass und bleich?
Ich kam in Erlenkönigs Reich.”

“Sag an, mein Sohn, so lieb und traut,
Was soll ich sagen deiner Braut?”

“Sagt ihr, ich ritt in den Wald zur Stund,
Zu proben allda mein Ross und Hund.”

Früh Morgens, als der Tag kaum war,
Da kam die Braut mit der Hochzeitschar.

Sie schenkten Met, sie schenkten Wein:
“Wo ist Herr Oluf, der Bräutigam mein?”

“Herr Oluf ritt in den Wald zur Stund,
Zu proben allda sein Ross und Hund.”

Die Braut hob auf den Scharlach rot,
Da lag Herr Oluf und war tot.

Aloys Wilhelm Schreiber (1761 — 1841)

Odins Meeresritt

Meister Oluf, der Schmied auf Helgoland,
Verlässt den Amboss um Mitternacht.
Es heulet der Wind am Meeresstrand,
Da pocht es an seiner Türe mit Macht:

“Heraus, heraus, beschlag’ mir mein Ross,
Ich muss noch weit, und der Tag ist nah!”
Meister Oluf öffnet der Türe Schloss,
Und ein stattlicher Reiter steht vor ihm da.

Schwarz ist sein Panzer, sein Helm und Schild;
An der Hüfte hängt ihm ein breites Schwert.
Sein Rappe schüttelt die Mähne gar wild
Und stampft mit Ungeduld die Erd’!

“Woher so spät? Wohin so schnell?”
“In Norderney kehrt’ ich gestern ein.
Mein Pferd ist rasch, die Nacht is hell,
Vor der Sonne muss ich in Norwegen sein!”

“Hättet Ihr Flügel, so glaubt’ ich’s gern!”
“Mein Rappe, der läuft wohl mit dem Wind.
Doch bleichet schon da und dort ein Stern,
Drum her mit dem Eisen und mach’ geschwind!”
Meister Oluf nimmt das Eisen zur Hand,
Es ist zu klein, da dehnt es sich aus.

I quan arribà a la porta de casa seva,
la seva mare l’esperava tremolant.

“Digues, fill meu, i digues-m’ho de seguida,
per què estàs tan pàl·lid i esblaimat?”

“I per què no hauria d’estar pàl·lid i esblaimat?
Vinc del regne del rei dels verns.”

“Digues, fill meu, tan estimat i respectat,
què li haig de dir a la teva promesa?”

“Digues-li que he anant a cavalcar pel bosc
per provar el meu cavall i el gos.”

De matinada, a penes de dia,
arribà la núvia amb el cinyell nupcial.

Serviren aiguamel, serviren vi:
“On és el senyor Oluf, el meu promès?”

“El senyor Oluf cavalcà ara al bosc,
per provar el seu cavall i el gos.”

La núvia aixecà la vànova escarlata,
allà jeia el senyor Oluf i estava mort.

Cavalcada marina d’Odin

Mestre Oluf, el ferrer de Helgoland,
abandona l’enclusa a mitjanit.
El vent bramula en la platja marina,
quan algú truca amb força a la seva porta:

“Surt, surt, ferra el meu corser,
encara haig d’anar lluny, i el dia s’apropa!”
El mestre Oluf obre el pany de la porta,
i un gallard cavaller és al seu davant.

Negres són la seva armadura, el casc i l’escut;
Del seu maluc penja una ampla espasa.
El seu cavall negre agita la crinera salvatgement
i piafa la terra impacient.

“D’on tan tard? A on amb tanta pressa?”
“Vaig arribar a Norderney ahir.
El meu cavall és ràpid, la nit és clara,
abans del sol haig de ser a Noruega!”

“Si tinguessis ales et creuria gustosament!”
“El meu cavall negre vola amb el vent.
Però aquí i allà empal·lideix una estrella,
per tant agafa el ferro i treballa ràpid!”
El mestre Oluf agafa la ferradura en les seves mans,
és massa petita, s’ha d’allargar.

Und wie es wächst um des Hufes Rand,
Da ergreifen den Meister Bang' und Graus.

Der Reiter sitzt auf, es klirrt sein Schwert:
"Nun, Meister Oluf, gute Nacht!
Wohl hast du beschlagen Odin's Pferd';
Ich eile hinüber zur blutigen Schlacht."

Der Rappe schiesst fort über Land und Meer,
Um Odin's Haupt erglänzet ein Licht.
Zwölf Adler fliegen hinter ihm her;
Sie fliegen schnell, und erreichen ihn nicht.

Thomas Percy

Versió alemanya de Johann Gottfried Herder (1744 — 1803)

Edward

Dein Schwert, wie ist's von Blut so rot?
Edward, Edward!
Dein Schwert, wie ist's von Blut so rot,
Und gehst so traurig da?—Oh!
Ich hab' geschlagen meinen Geier tot,
Mutter, Mutter!
Ich hab' geschlagen meinen Geier tot,
Und das, das geht mir nah—Oh!

Deines Geiers Blut ist nicht so rot,
Edward, Edward!
Deines Geiers Blut ist nicht so rot,
Mein Sohn, bekenn mir frei—Oh!
Ich hab' geschlagen meinen Rotross tot,
Mutter, Mutter!
Ich hab' geschlagen meinen Rotross tot,
Und's war so stolz und treu—Oh!

Dein Ross war alt und hast's nicht not,
Edward, Edward!
Dein Ross war alt und hast's nicht not,
Dich drückt ein anderer Schmerz—Oh!
Ich hab' geschlagen meinen Vater tot,
Mutter, Mutter!
Ich hab' geschlagen meinen Vater tot,
Und das, das quält mein Herz—Oh!

Und was wirst du nun an dir tun?
Edward, Edward!
Und was wirst du nun an dir tun?
Mein Sohn, das sage mir! O!
Auf Erden soll mein Fuss nicht ruhn!
Mutter, Mutter!
Auf Erden soll mein Fuss nicht ruhn!
Will wandern übers Meer—Oh!

i quan creix al voltant del casc.
s'apoderen del mestre la inquietud i la por.

El genet munta, la seva espasa dringa:
"Ara, mestre Oluf, bona nit!
has ferrat bé el cavall d'Odin;
ara m'apresso cap a la sagnant batalla."

El cavall blanc s'apressa per terra i mar,
una resplendor lluu en el cap d'Odin:
dotze àligues volen al seu costat;
volen molt veloces, però no el poden atrapar.

Edward

La teva espasa, per què està tan vermella de sang?
Edward, Edward!
La teva espasa, per què està tan vermella de sang,
i camines tan afligit? Oh!
He occit el meu voltor,
mare, mare!
He occit el meu voltor
i ho sento moltíssim! Oh!

La sang del teu voltor no és tan vermella,
Edward, Edward!
La sang del teu voltor no és tan vermella,
fill meu, confessa'm la veritat! Oh!
He occit el meu corser vermell!
Mare, mare!
He occit el meu corser vermell
i era tan ufanós i fidel! Oh!

El teu corser era vell i no el necessitaves!
Edward, Edward!
El teu corser era vell i no el necessitaves,
t'angoixa una altra pena! Oh!
He occit el meu pare,
mare, mare!
He occit el meu pare
i això turmenta el meu cor! Oh!

I què faràs ara?
Edward, Edward!
I què faràs ara?
Fill meu, digues-m'ho! Oh!
Els meus peus no trobaran repòs damunt la terra!
Mare, mare!
Els meus peus no trobaran repòs damunt la terra,
me n'aniré pel mar! Oh!

Und was soll werden dein Hof und Hall?
Edward, Edward!
Und was soll werden dein Hof und Hall?
So herrlich sonst, so schön—Oh!
Ach immer steh's und sink und fall!
Mutter, Mutter!
Ach immer steh's und sink und fall!
Ich werd' es nimmer sehn—Oh!

Und was soll werden aus Weib und Kind?
Edward, Edward!
Und was soll werden aus Weib und Kind,
Wann du gehst übers Meer?—Oh!
Die Welt ist gross, lass sie betteln drin,
Mutter, Mutter!
Die Welt ist gross, lass sie betteln drin,
Ich seh' sie nimmermehr—Oh!

Und was soll deine Mutter tun?
Edward, Edward!
Und was soll deine Mutter tun?
Mein Sohn, das sage mir—Oh!
Der Fluch der Hölle soll auf Euch ruhn,
Mutter, Mutter!
Der Fluch der Hölle soll auf Euch ruhn,
Denn ihr, ihr rietet's mir!—Oh!

ROBERT SCHUMANN

(1810 — 1856)

Heinrich Heine (1797 — 1856)

Belsatzar

Die Mitternacht zog näher schon;
In stummer Ruh' lag Babylon.

Nur oben in des Königs Schloß,
Da flackert's, da lärmt des Königs Troß.

Dort oben in dem Königssaal
Belsatzar hielt sein Königsmahl.

Die Knechte saßen in schimmernden Reihn,
Und leerten die Becher mit funkelndem Wein.

Es klirrten die Becher, es jauchzten die Knecht';
So klang es dem störrigen Könige recht.

Des Königs Wangen leuchten Glut;
Im Wein erwuchs ihm kecker Mut.

Und blindlings reißt der Mut ihn fort;
Und er lästert die Gottheit mit sündigem Wort.

I què serà del teu palau i les teves terres?
Edward, Edward!
Què serà del teu palau i les teves terres,
que són tan belles i magnifiques? Oh!
Ah, que s'hi quedin sempre o s'enderroquin!
Mare, mare!
Que s'hi quedin sempre o s'enderroquin,
no les vull veure mai més! Oh!

I què serà de la teva esposa i dels teus fills?
Edward, Edward!
Què serà de la teva esposa i dels teus fills
quan te'n vagis pel mar? Oh!
El món és gran! Deixa que mendiquin!
Mare, mare!
El món és gran! Deixa que mendiquin,
mai més no els veuré! Oh!

I què farà la teva mare?
Edward, Edward!
Què farà la teva mare?
Fill meu, digues-me això! Oh!
Que la maledicció de l'infern caigui sobre tu,
mare, mare!
Que la maledicció de l'infern caigui sobre tu,
car tu, tu m'ho vas aconsellar! Oh!

Baltasar

És ja prop de mitjanit;
Babilònia dorm silenciosa.

Només a dalt, al palau del rei,
fa bullícia la seva tropa.

Allà dalt, al saló reial,
Baltasar pren el seu sopar.

Els criats, asseguts en brillant rengle,
buiden les copes de vi resplendent.

Dringuen les copes, criden alegres els criats;
i així li agrada a l'intolerant rei.

Les galtes del rei s'encenen amb ardor;
el vi li desperta un agosarament.

I encegat, el valor se l'emporta;
i maleeix a Déu amb paraules blasfemes.

Und er brüstet sich frech, und lästert wild;
Die Knechtenschar ihm Beifall brüllt.

Der König rief mit stolzem Blick;
Der Diener eilt und kehrt zurück.

Er trug viel gülden Gerät auf dem Haupt;
Das war aus dem Tempel Jehovas geraubt.

Und der König ergriff mit frevler Hand
Einen heiligen Becher, gefüllt bis am Rand.

Und er leert' ihn hastig bis auf den Grund
Und rufet laut mit schäumendem Mund:

Jehova! Dir künd' ich auf ewig Hohn,—
Ich bin der König von Babylon!

Doch kaum das grause Wort verklang,
Dem König ward's heimlich im Busen bang.

Das gellende Lachen verstummte zumal;
Es wurde leichenstill im Saal.

Und sieh! und sieh! an weißer Wand
Da kam's hervor wie Menschenhand;

Und schrieb und schrieb an weißer Wand
Buchstaben von Feuer, und schrieb und schwand.

Der König stieren Blicks da saß,
Mit schlotternden Knien und totenblaß.

Die Knechtenschar saß kalt durchgraut,
Und saß gar still, gab keinen Laut.

Die Magier kamen, doch keiner verstand
Zu deuten die Flammenschrift an der Wand.

Belsazar ward aber in selbiger Nacht
Von seinen Knechten umgebracht.

I se'n vanta, insolent, i blasfema brutal;
la trepa de criats l'aplaudeix frenèticament.

El rei crida amb mirada orgullosa;
un criat se'n va de pressa i torna.

Porta sobre el cap moltes joies d'or,
robades del temple de Jehovà.

I el rei agafa amb mà sacrilega
una copa sagrada i l'omple de vi.

I la buida, apressat, fins l'última gota
i crida molt fort amb la boca escumejant:

Jehovà! Et dedico el meu etern escarni!
Sóc el rei de Babilònia!

Però així que ressona l'horrible frase,
un terror secret s'apodera de l'ànim del rei.

Les rialles estridents paren de sobte;
i a la sala es fa un silenci de mort.

I mireu! mireu! a la paret blanca
apareix com una mà humana.

I escriu i escriu en la paret blanca,
escriu lletres de foc, i desapareix.

El rei seu amb la mirada fixa,
amb trèmols genolls i pàl·lid com la mort.

La trepa de criats està terroritzada,
i seu en silenci, sense fer cap soroll.

Arriben les mags, però cap comprèn
el significat de l'ígnia frase en la paret.

I Baltasar, aquella mateixa nit,
és assassinat pels seus criats.

FRANZ SCHUBERT

(1797 — 1828)

Matthäus von Collin (1779 — 1824)

Der Zwerg

Im trüben Licht verschwinden schon die Berge,
Es schwebt das Schiff auf glatten Meereswogen,
Worauf die Königin mit ihrem Zwerge.

Sie schaut empor zum hochgewölbten Bogen,
Hinauf zur lichtdurchwirkten blauen Ferne;
Die mit der Milch des Himmels blass durchzogen.

“Nie, nie habt ihr mir gelogen noch, ihr Sterne,”
So ruft sie aus, “bald werd’ ich nun entschwinden,
Ihr sagt es mir, doch sterb’ ich wahrlich gerne.”

Da tritt der Zwerg zur Königin, mag binden
Um ihren Hals die Schnur von roter Seide,
Und weint, als wollt’ er schnell vor Gram erblinden.

Er spricht: “Du selbst bist schuld an diesem Leide,
Weil um den König du mich hast verlassen,
Jetzt weckt dein Sterben einzig mir noch Freude.

Zwar werd’ ich ewiglich mich selber hassen,
Der dir mit dieser Hand den Tod gegeben,
Doch musst zum frühen Grab du nun
erblassen.”

Sie legt die Hand aufs Herz voll jungem Leben,
Und aus dem Aug’ die schweren Tränen rinnen,
Das sie zum Himmel betend will erheben.

“Mögst du nicht Schmerz durch meinen Tod
gewinnen!”
Sie sagt’s, da küsst der Zwerg die bleichen Wangen,
D’rauf alsobald vergehen ihr die Sinnen.

Der Zwerg schaut an die Frau, von Tod befangen,
Er senkt sie tief ins Meer mit eig’nen Händen.
Ihm brennt nach ihr das Herz so voll Verlangen,
An keiner Küste wird er je mehr landen.

El nan

Les muntanyes s’esvaeixen ja a la llum grisenca,
el vaixell sura per la llisa superfície del mar,
portant la reina i el seu nan.

Ella mira enlaire, cap a l’arc de la volta celestial,
cap a la llunyania blava ornada per les llums
que passen pàl·lides per la Via Làctia.

“Mai, mai m’heu enganyat, estrelles”,
crida, “aviat hauré desaparegut,
m’ho esteu dient, però jo moriré contenta.”

Llavors va el nan cap a la reina i comença a lligar,
al voltant del seu coll, una cinta de seda roja,
i plora, com si volgués quedar-se cec per la pena.

Diu: “Tu ets la culpable d’aquesta desgràcia,
car m’has abandonat pel rei,
i ara la teva mort és l’únic que m’alegra.

M’odiaré a mi mateix eternament
per haver-te donat la mort amb aquestes mans,
però ara has d’esblaimar-te cap a una tomba
prematura.”

Ella posa la mà sobre el seu cor jove tan ple de vida,
i pesades llàgrimes brollen dels seus ulls,
que eleva al cel en una pregària.

“La meva mort no t’ha
d’entristir”
li diu, i quan el nan besa les seves galtes
perd tot seguit el coneixement.

El nan contempla la dona, presa per la mort,
i la tira al fons del mar amb les seves pròpies mans.
El seu cor li crema amb tan gran desig d’ella,
que mai més desembarcarà en cap costa.

HUGO WOLF

(1860 — 1903)

Eduard Mörike (1804 — 1875)

Selbstgeständnis

Ich bin meiner Mutter einzig Kind,
Und weil die andern ausblieben sind,
Was weiß ich wieviel, die sechs oder sieben,
Ist eben alles an mir hängen blieben;
Ich hab müssen die Liebe, die Treue, die Güte
Für ein ganz halb Dutzend allein aufessen,
Ich wills mein Lebtage nicht vergessen.
Es hätte mir aber noch wohl mögen frommen,
Hätt ich nur auch Schläg für Sechse bekommen.

Eduard Mörike

Bei einer Trauung

Vor lauter hochadligen Zeugen
Kopuliert man ihrer zwei;
Die Orgel hängt voll Geigen,
Der Himmel nicht, mein Treu!

Seht doch! sie weint ja greulich,
Er macht ein Gesicht abscheulich!
Denn leider freilich, freilich,
Keine Lieb ist nicht dabei.

Confessió

Sóc l'únic fill de la meva mare,
i com que els altres no han comparegut,
-qui sap quants, sis o set-
tot s'ha concentrat en mi!
Tot sol he hagut de tenir amor, fidelitat i bondat
ben bé per mitja dotzena,
no podré oblidar-ho en tota la vida.
Però m'hauria estat de molta utilitat
si no hagués rebut també cops per sis!

En unes noces

Davant de molts nobles testimonis
s'esposen ells dos;
a l'orgue sonen molts violins,
però no al cel, per ma fe!

Perquè vegeu: ella plora desconsolada,
i ell fa una cara espantosa!
Car per desgràcia, de debò, de debò,
no hi ha gens d'amor present.

Eduard Mörike

Der Tambour

Wenn meine Mutter hexen könnt',
Da müsst' sie mit dem Regiment
Nach Frankreich, überall mit hin,
Und wär' die Marketenderin.
Im Lager wohl um Mitternacht,
Wenn Niemand auf ist als die Wacht,
Und alles schnarchet, Ross und Mann,
Vor meiner Trommel säss' ich dann:
Die Trommel müsst' eine Schüssel sein;
Ein warmes Sauerkraut darein;
Die Schlegel, Messer und Gabel,
Eine lange Wurst mein Sabel,
Mein Tschako wär' ein Humpen gut,
Den füll' ich mit Burgunderblut.

Und weil es mir an Lichte fehlt,
Da scheint der Mond in mein Gezelt:
Scheint er auch auf franzö'sch herein,
Mir fällt doch meine Liebste ein:
Ach weh! Jetzt hat der Spass ein End!
—Wenn nur meine Mutter hexen könnt'!

Eduard Mörike

Zur Warnung

Einmal nach einer lustigen Nacht
War ich am Morgen seltsam aufgewacht:
Durst, Wasserscheu, ungleich Geblüt,
Dabei gerührt und weichlich im Gemüt,
Beinah poetisch, ja, ich bat die Muse um ein Lied.

Sie, mit verstelltem Pathos, spottet' mein,
Gab mir den schnöden Bafel ein:

“Es schlägt eine Nachtigall
Am Wasserfall;
Und ein Vogel ebenfalls,
Der schreibt sich Wendehals,
Johann Jakob Wendehals;
Der thut tanzen
Bei den Pflanzen
Ob bemeldten Wasserfalls.”

So ging es fort; mir wurde immer bänger.
Jetzt sprang ich auf: zum Wein!
Der war denn auch mein Retter.
—Merkt's euch, ihr tränenreichen Sänger,
Im Katzenjammer ruft man keine Götter!

El tambor

Si la mare pogués fer bruixeries,
aniria amb el regiment
cap a França, i a tot arreu,
i seria la cantinera.
Al campament, quan fos mitjanit
i ningú estigués despert més que la guàrdia,
i tots ronquessin, homes i cavalls,
m'asseuria llavors davant del meu tambor;
el tambor seria un plat,
ple de col salada calenta,
les baquetes, el ganivet i la forquilla,
i el sabre, una llarga salsitxa;
el morrió seria una bona copa.
que ompliria amb sang de Borgonya.

I si em faltés llum
la lluna il·luminaria la meva tenda;
i brillaria també sobre els francesos,
però em faltaria l'estimada:
Ai, quina pena! Aquí s'acaba la broma!
Només que la mare pogués fer bruixeries!

Com advertència

Una vegada, després d'una nit divertida,
em trobava estranyament despert al matí;
tenia set, però no d'aigua, i em bullia la sang;
estava commogut i d'humor melindrós,
quasi poètic, sí, i vaig demanar a la Musa una cançó.

Ella es va riure de mi amb dissimulada emoció,
i em va inspirar desdenyosa:

“Refilava un rossinyol
prop de la cascada,
i també un ocellot,
que es firmava Colltort,
Joan Jacob Colltort;
i començaren les danses
per entre les plantes
de la susdita cascada...”

I així successivament, i jo m'anava alarmant.
Al final vaig saltar: Falta vi!
Aquest fou el meu salvador.
Preneu-ne bona nota, cantaires ploraners,
per un mal de cap, no crideu els déus!

Eduard Mörike

Abschied

Unangeklopft ein Herr tritt abends bei mir ein:
"Ich habe die Ehr, Ihr Rezensent zu sein!"
Sofort nimmt er das Licht in die Hand,
Besieht lang meinen Schatten an der Wand,
Rückt nah und fern: "Nun, lieber junger Mann,
Sehn Sie doch gefälligst mal Ihre Nas
so von der Seite an!
Sie geben zu, dass das ein Auswuchs ist."

—Das? Alle Wetter—gewiss!
Ei Hasen! ich dachte nicht,
All mein Lebtag nicht,
Dass ich so eine Weltsnase führt im Gesicht!

Der Mann sprach noch Verschiednes hin und her,
Ich weiss, auf meine Ehre, nicht mehr;
Meinte vielleicht, ich sollt ihm beichten.
Zuletzt stand er auf; ich tat ihm leuchten.
Wie wir nun an der Treppe sind,
Da geb ich ihm, ganz frohgesinnt,
Einen kleinen Tritt,
Nur so von hinten aufs Gesässe mit—
Alle Hagel! ward das ein Gerumpel,
Ein Gepurzel, ein Gehumpel!
Dergleichen hab ich nie gesehn,
All mein Lebtag nicht gesehn,
Einen Menschen so rasch die Trepp hinabgehn!

Comiat

Sense trucar, entrà un vespre un home a casa meva:
"Tinc l'honor d'ésser el seu crític."
Agafa immediatament la llàntia amb la mà,
contempla una estona la meva ombra a la paret,
i es mou endavant i enrere: "Ara, jove estimat,
faci'm el favor de contemplar el seu nas
des d'aquest costat!
Estarà d'acord en que és una exageració?"

— Això? diantre! ... i tant!
Ai, nassos! Mai no hauria pensat,
en tota la meva vida,
que portés a la cara un nas tan còsmic!

L'home parlà encara d'això i d'allò,
no recordo, pel meu honor, de què;
potser creia que m'havia de confessar amb ell.
Al final es va aixecar; jo li vaig fer llum.
Quan estem a l'escala
li dono, de molt bon grat,
una petita puntada de peu,
només que al darrere i a les anques...
Malviatge! Quin trontoll
quin soroll, quin sondroll!
Mai no he vist una cosa igual,
mai en tota la meva vida,
un home baixant l'escala tan de pressa!

RICHARD RUDOLF KLEIN

(1921 — 2011)

Anònim

Zwölf Lieder nach alten jiddischen Weisen

Die alte Kasche

Fregt die Welt an alte Kasche:
Trala trari ridirom?
Entwert men:
Tradiridirom!
Un as men will, kann men doch sogn:
Traidim!
Blaibt doch alz die alte Kasche:
Trala trari ridirom?
Entwert men:
Tradiridirom!

S'is nit do kejn Nächtn

S'is nit do kejn Nächtn,
S'is noch nit do der Morgn,
S'is nor do a pitzele Haint,
Schtert ijhm nit mit Sorgn!
Chappt arain a Schnapsl,
Koll-sman ijhr sent baim Lebn,
Wail im Yrza-Hascham oif jener Welt
Wed men aich gor nit gebn!

Rois, Rois, wie wait bist du?

Rois, Rois, wie wait bist du?
Wald, Wald, wie groiss bist du?
Wollt die Rois nit asoj wait gewen,
Wollt der Wald nit asoj groiss gewen.
Sch-china, Sch-china, wie wait bist du?
Gollus, Gollus, wie lang bist du?
Wollt die Sch-china nit asoj wait gewen,
Wollt der Gollus nit asoj lang gewen!

Kudaj jiddisch?

Oj, jiddisch, -
Kudaj jiddisch?
Satscham jiddisch?
Jiddisch, jiddisch, jiddisch.
Un as men tracht,
Tracht men jiddisch.
Un as men redt,

Dotze cançons sobre antigues melodies jueves

L'antiga pregunta

Posa el món l'antiga pregunta:
Trala trari ridirom?
Hom li contesta
Tradiridirom!
I quan hom vol, també pot preguntar:
Traidim!?
Però torna a quedar la antiga pregunta:
Tala trari ridirom?
Hom li contesta:
Tradiridirom!

No hi ha cap ahir

No hi ha cap ahir,
no hi ha encara cap demà,
encara hi ha una mica d'avui,
no molesteu amb problemes,
buideu de pressa el vas d'aiguarent,
mentre visqueu.
Perquè -així ho vol Déu- en el més enllà
hom no us donarà res!

Rosa, rosa, ets molt lluny?

Rosa, rosa, ets molt lluny?
Bosc, bosc, com ets de gran?
Si la rosa no estigués tan lluny,
llavors tampoc el bosc seria tan gran.
Oh, majestat de Déu, ets molt lluny?
exili, exili, com ets de llarg?
Si la majestat de Déu no fos tan lluny
llavors l'exili no seria tan llarg!

Ai, tu, jiddisch?

Ai, tu, jiddisch...
A on, jiddisch?
Per què jiddisch?
Jiddisch, jiddisch, jiddisch.
I quan hom pensa,
pensa en jiddisch.
I quan hom parla,

Redt men jiddisch!
Jiddisch, jiddisch, jiddisch.

parla en jiddisch!
Jiddisch, jiddisch, jiddisch.

Is gekommen der Vetter Nossn

Is gekommen der Vetter Nossn,
Un hot gebracht dem schejnen Chossn,
Schejn, fain, der Vetter Nossn,
Hot gebracht dem schejnen Chossn.

Is gekommen die Bobbe Krojne,
Un hot gebracht Mechutonim faine,
Schein, fain, die Bobbe Krojne,
Hot gebracht Mechutonim faine.

Is gekommen die Muhme Malle,
Un hot gebracht die schejne Kalle,
Schejn, fain, die Muhme Malle,
Hot gebracht die schejne Kalle.

Llavors arribà l'oncle Nathan

Llavors arribà l'oncle Nathan,
i portà el bell nuvi,
bell i distingit, l'oncle Nathan.
portà el bell nuvi.

Llavors arribà l'àvia Krone
i portà els distingits sogres,
bella i distingida, l'àvia Krone,
portà els distingits sogres.

Llavors arribà la tia Amàlia,
i portà la bella núvia.
Bella i distingida, la tia Amàlia,
portà la bella núvia.

Sog mir, du schejn Mejdele

Sog mir, du schejn Mejdele,
Her nor, du fain Mejdele,
Wos west du ton in asa waitn Weg?
Ijch well gejn in alle Gassn
Un well rufn: Wasch zu waschn!
Abbi mit dir zusammen sain.

Sog mir, du schejn Mejdele,
Her nor, du fain Mejdele,
Wos west du essn in asa waitn Weg?
Broit mit Salz well ijch essn,
Tate, Mamme well ijch vargessn
Abbi mit dir zusammen sain.

Sog mir, du schejn Mejdele,
Her nor, du fain Mejdele,
Wie west du gejn in asa waitn Weg?
Ijch well gejn mitn schwern Packl,
Ohn a Schich un ohn a Sackl,
Abbi mit dir zusammen sain.
Nur um mit dir zusammen zu sein.

Digues-me, bella noia

Digues-me, bella noia
escolta ara, bella noia,
què faràs en aquest llarg camí?
Aniré per tots els carrers
i cridaré: "Roba per rentar!"
per estar només amb tu.

Digues-me bella noia,
escolta ara, bella noia,
què menjaràs en aquest llarg camí?
Menjaré pa i sal,
oblidaré el pare i la mare
per estar només amb tu.

Digues-me, bella noia,
escolta ara bella noia,
com aniràs en aquest llarg camí?
Aniré amb pesats paquets,
sense sabates i sense bossa
per estar només amb tu,
per estar només amb tu.

Bist du mit mir brojges?

Bist du mit mir brojges?
Wejss ijch nit, far wos,
Du gejst a ganzn Tog arum,
Aropgelosst dem Nos.
Taradara!

Eff scher willst du wissn,
Zu ijch hob dijch lieb,
Lomir bejde ariberfohrn
Zu dem gutn Jid.
Taradara!

Zu a gutn Jidn,
A Pjdjan ijhm opgebn,
Soll er far uns Gott bettn,
Oif a gut Lebn.
Taradara!

Un as mir welln fohrn
Zurick vun gutn Jid,
Welln mir bejde ariberfohrn
In Selwe, oifn Jarid!
Taradara!

Dort well ijch dir koifn
A Sejger un a Kejt,
Un a groisse, schejne Schtick
Saidens oif a Klejd!
Taradara!

To sai sche mer nit brojges,
Un grejt oif giech zum Tisch,
Un setz sijch mit mir essn,
Bakummst vun mir a Kisch!
Taradara!

Dennoch frejlech

Bin ijch mir a Schnaiderl,
Bin ijch mir a Schnaiderl,
Leb ijch mir togois, togain
Lustig, frejlech, fain.
Sog mir, Schnaiderl,
Liebinker un guter,
Git dir die Nodl
Genug oif Broit mit Putter?
Ijch mach a Woch
Zwej Gildn mit a Draier,
Ijch ess nor Broit,
Wail Putter is zu taier!

Bin ijch mir a Schusterl,
Bin ijch mir a Schusterl,
Leb ijch mir togois, togain

Estàs enfadada amb mi

Estàs enfadada amb mi?
No sé pe rquè
vas tot el dia
amb el nas arrufat.
Taradara!

Potser vols saber
si t'he estimat;
deixa que els dos anem
cap al bon rabí.
Taradara!

Cap al bon rabí,
per portar-li un regal,
perquè resi a Déu per nosaltres,
per a una bona vida.
Taradara!

I quan tornem
del bon rabí,
anirem els dos
cap a Selve, al mercat anual!
Taradara!

Allà et compraré
un rellotge i una cadena,
i una gran i bonica peça
de seda per a un vestit.
Taradara!

Per tant, no segueixis enfadada amb mi,
i para ràpidament la taula,
i seu amb mi per dinar
i rebràs també un petó!
Taradara!

Malgrat tot, alegre

Perquè sóc un sastre,
perquè sóc un sastre
visc un dia sí, un dia no,
divertit, alegre, feliç.
Digues-me sastret,
estimat, bo,
et dóna prou l'agulla
per a pa amb mantega?
Guanyo a la setmana
dos gulden i un terç
només menjo pa,
la mantega és massa cara!

Perquè sóc un sabateret,
perquè sóc un sabateret,
visc un dia sí, un dia no,

Lustig, frejlech, fain.
Sog mir, Schusterl,
Host du wos zu kaien?
Fejlt dir ois?
Kriegst du wu zu laihen?
Kejner laiht nit,
Kejner git kejn Arwass.
Ijch bin a Schuster,
Gei ijch take barwess!

Bin ijch mir a Kremerl,
Bin ijch mir a Kremerl,
Leb ijch mir togois, togain
Lustig, frejlech, fain.
Sog mir, Kremerl,
Host du mit wos zu handlen?
Host in Kreml
Roschinkes mit Mandlen?
Ijch hob in Kreml
Far zwej Groschn Ss-chojra;
Ijch schlepp dem Dalles
Un ijch bentsch dem Bojra!

Er soll lebn!

Er soll sain a Better far saine Chassidim,
Bimbam, bimbam, bimbam, bam,
Far saine koschere Talmidim,
Bimbam, bimbam, bimbam, bam.
Er soll sain a Better, gor a hejsser,
Bimbam, bimbam, bimbam, bam,
Er soll sijch muhn bai unser Kejser,
Bimbam, bimbam, bimbam, bam.
Ejne vun die klejnste Sachn,
Bimbam, bimbam, bimbam, bam,
Dem Akzis vun Bronfn aweg zu machn,
Bimbam, bimbam, bimbam, bim.
Es wed doch sain a frejlech Lebn,
Bimbam, bimbam, bimbam, bam,
Men wed trinkn Bronfn lekowed dem Rebbn,
Bimbam, bimbam, bimbam, bim!

divertit, alegre, felic.
Dignes-me, sabateret,
tens quelcom per comprar?
Si et falten diners,
on els pots demanar en préstec?
Ningú me'n deixa,
ningú em dóna garanties.
Sóc un sabater,
per això vaig descalç!

Perquè sóc un botigueret,
perquè sóc un botigueret,
visc un dia sí, un dia no,
divertit, alegre, felic.
Dignes-me, botigueret,
tens alguna cosa per vendre?
Tens a la botiga
panses i ametlles?
Tinc a la botiga
mercaderies per dos cèntims;
arrossego la pobresa
i beneeixo el meu Creador!

Ell ha de viure!

Ell ha de ser un intercessor per la seva pietosa comunitat,
bimbam, bimbam, bimbam, bam,
per als seus nobles alumnes,
bimbam, bimbam, bimbam, bam.
Ha de ser un intercessor vehement,
bimbam, bimbam, bimbam, bam,
ha de influir sobre el nostre emperador,
bimbam, bimbam, bimbam, bam.
Una de les coses més importants,
bimbam, bimbam, bimbam, bam,
abolir l'impost sobre l'aiguarent,
bimbam, bimbam, bimbam, bam.
La vida serà llavors alegre,
bimbam, bimbam, bimbam, bim,
es beurrà aiguarent per honorar el mestre,
bimbam, bimbam, bimbam, bim!

Der Rebbe tanzt

Scha, schtill, macht nit kejn Geruder,
Der Rebbe gejt schoin tanzn wieder;
Scha, schtill, macht nit kein Gewaltt,
Der Rebbe gejt schoin tanzn bald.
Un as der Rebbe tanzt,
Tanzn mit die Wand,
Lomir alle plessken
Mit die Hand.

Scha, schtill, macht nit kejn Geruder,
Der Rebbe gejt schoin tanzn wieder;
Scha, schtill, macht nit kejn Gewaltt,
Der Rebbe gejt schoin tanzn bald.

Un as der Rebbe sogt
Far dem Ojlom Toira,
Hern alle Chassidimlech
Mit groiss Moira.

Scha, schtill, macht nit kejn Geruder,
Der Rebbe gejt schoin tanzn wieder;
Scha, schtill, macht nit kejn Gewaltt,
Der Rebbe gejt schoin tanzn bald.
Un as der Rebbe singt,
Dem hejligen Nigun,
Blaibt der Sotn
A Toiter liegn.

A Chasn oif Schabbes

Is gekummen a Chasn in a klejn Schtettl
Dawenen a
Schabbes;
Sennen ijhm gekummen hern,
Die drai schejnste Balebatim vun dem
Schtettl;
Einer, a Schnaiderl, der anderer a
Kowaltschikl
Un der dritter a Balagoltschikl.

Ruft sijch oppet dos Schnaiderl:
“Oj, oj, oj, hot er gedawent,
hot er gedawent!
Asoj, wie men git mitn Nodl a Schtoch
Un mitn Aisn a Press!
Oj, is dos a Chasn!
Oj, oj, oj, oj, oj, oj, oj, oj,
hot er gedawent”

Ruft sijch oppet dos Kowaltschikl:
“Oj, oj, oj, hot er gedawent,
hot er gedawent!
Asoj, wie men git mitn Hammer
a Setz

El rabí dansa

Schsch! Silenci! Estigieu quiets,
el rabí es proposa dansar;
Schsch! Silenci! No feu soroll,
del rabí tornarà aviat a dansar.
Quan el rabí dansa
dansen amb ell les parets,
piquem tots
amb les mans.

Schsch! Silenci! Estigieu quiets,
el rabí tornarà aviat a dansar.
Schsch! Silenci! No feu soroll,
anirà aviat a dansar.

I quan el rabí predica
la doctrina a la comunitat,
tots els hassidin escolten
amb molt orgull.

Schsch! Silenci! Estigieu quiets,
el rabí tornarà aviat a dansar.
Schsch! Silenci! No feu soroll
el rabí anirà aviat a dansar.
I quan el rabí canta
els cants sagrats,
Satanàs es queda
jaient mort.

El xantre en sàbat

Un xantre arribà a una petita ciutat
per oficiar l'ofici diví
del divendres al vespre;
arribaren per escoltar-lo
els tres ciutadans més bells
de la ciutadeta;
Un, un sastre; l'altre,
un ferrer
i el tercer un traginer.

El sastre cridà:
“Ui, ui ui, ha pregat,
ha pregat,
com quan hom fa un punt amb l'agulla
i una ratlla amb una planxa!
Ui, això és un xantre!
Ui, ui, ui, ui, ui, ui, ui, ui,
ha pregat!”

Llavors cridà el ferrer:
“Ui, ui, ui, ha pregat
ha pregat,
com quan hom dóna un cop
amb el martell

Un mit die Klaschtschas a Quetsch!
Oj, is dos a Chasn!
Oj, oj, oj, oj, oj, oj, oj, oj,
hot er gedawent!”

Ruft sijch oppet dos Balagoltschikl:
“Oj, oj, oj, hot er gedawent,
hot er gedawent!
Asoj, wie men git mit die Lajzes a Zieh
Un mitn BaitSchl a Chwaschtsch, wi-jjohh!
Oj, is dos a Chasn!
Oj, oj, oj, oj, oj, oj, oj, oj,
hot er gedawent!”

Der Opschijd

Sait gesunt,
Maine liebe Eltern,
Ijch fohr vun aich aweg;
In a waitn Weg,
Wu kejn Wind weiht nit,
Un wu kein Fojgl fl ijht nit,
Un wu kein Hohn krejt nit.

Sait gesunt,
Maine liebe Eltern,
Ijch fohr vun aich aweg;
In a waitn Weg!
Gott soll aich gebn
Gesund un Lebn,
Un mir a glicklichn Weg.

i fa un artifici amb les tenalles!
Ui, això és un xantre!
Ui, ui, ui, ui, ui, ui, ui, ui,
ha pregat!”

Llavors cridà el traginer:
“Ui, ui, ui, ha pregat,
ha pregat,
com quan hom tensa la brida
I dona un cop amb el fuet, ah!
Ui, això és un xantre!
Ui, ui, ui, ui, ui ui, ui, ui,
ha pregat!”

El comiat

Continueu sans,
estimats pares,
em separo ara de vosaltres;
a un lloc llunyà,
on no hi bufa cap vent,
on no hi vola cap ocell,
on no hi canta cap gall.

Continueu sans,
estimats pares,
em separo ara de vosaltres;
a un lloc llunyà!
Déu us ha de donar
salut i vida,
i a mi un felicitat viatge.

Traduccions de Manuel Capdevila i Font